

Briselē, 2016. gada 2. decembrī
(OR. en)

15091/16

Starpiestāžu lieta:
2016/0376 (COD)

ENER 413
ENV 754
TRANS 473
ECOFIN 1149
RECH 340
IA 124
CODEC 1789

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2016. gada 1. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2016) 761 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA, ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2016) 761 *final*.

Pielikumā: COM(2016) 761 *final*

Briselē, 30.11.2016.
COM(2016) 761 final

2016/0376 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,
ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2016) 399 final}
{SWD(2016) 401 final}
{SWD(2016) 402 final}
{SWD(2016) 403 final}
{SWD(2016) 404 final}
{SWD(2016) 405 final}
{SWD(2016) 406 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Enerģētikas savienības stratēģijas stūrakmens ir energoefektivitāte, tās pamatprincips ir "energoefektivitāte pirmajā vietā", un ar šo priekšlikumu tas tiek īstenots praksē. Lētākā, tīrākā un drošākā enerģija ir enerģija, kas vispār netiek patērēta. Energoefektivitāte ir jāuzskata par atsevišķu enerģijas avotu. Tā ir viens no rentablākajiem veidiem, kā veicināt pāreju uz mazoglekļa ekonomiku un izaugsmi, nodarbinātību un investīciju iespējas.

Eiropas Savienības tiesiskais regulējums ir izstrādāts, pamatojoties uz 20 % energoefektivitātes mērķi 2020. gadam. Tomēr tas tagad jāpārskata, ņemot vērā Eiropadomes 2014. gada vienošanos, proti, par energoefektivitātes palielināšanu par vismaz 27 % līdz 2030. gadam, to pārskatot līdz 2020. gadam, lai apsvērtu 30 % palielinājuma sasniegšanu, kā arī ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūciju par saistošu mērķi — 40 % palielinājumu.

Ar šo priekšlikumu ES līmenī tiek noteikts saistošs 30 % energoefektivitātes mērķis 2030. gadam. Tas dalībvalstīm un investoriem nodrošina ilgtermiņa perspektīvu politikas un investīciju plānošanai un ļauj pielāgot stratēģijas energoefektivitātes sasniegšanai. Tā kā tas pamatojas uz konkrētu rīcībpolitiku ES, valstu un reģionālā līmenī, šis mērķis Eiropai nodrošinās virkni būtisku ieguvumu. Šāds mērķis atbilst enerģijas galapatēriņa samazinājumam par 17 % salīdzinājumā ar 2005. gadu. Tas veicinās ekonomisko izaugsmi, tādējādi IKP pieaugot par aptuveni 0,4 % (EUR 70 miljardi). Augstāka energoefektivitāte palīdzēs Eiropas uzņēmumiem uzlabot konkurētspēju, jo paredzams, ka elektroenerģijas cenas mājāsaimniecībām un rūpniecības nozarei samazināsies vidēji no 161 līdz 157 EUR/MWh, tāpēc saruks to izdevumi. Tā radīs vietēja mēroga uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējas. Aplēses rāda, ka runa varētu būt par 400 000 papildu darbavietām visās nozarēs līdz 2030. gadam, jo īpaši būvniecības nozarē, tostarp palielinoties pieprasījumam pēc kvalificēta roku darba. Ēkas ir lielākais atsevišķais energopatērētājs Eiropā, patērējot 40 % no gala enerģijas, tāpēc 30 % energoefektivitātes mērķim ir liels potenciāls šajā nozarē. Visbeidzot, piesārņojuma kontroles un kaitējuma veselībai izmaksām būtu jāsamazinās par EUR 4,5–8,3 miljardiem, kā arī, līdz 2030. gadam samazinot gāzes importu par 12 %, ievērojami uzlabosies enerģētiskā drošība.

Saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu dalībvalstīm ir jānodrošina, ka enerģijas piegādātāji un enerģijas sadales uzņēmumi palielina savus enerģijas ietaupījumus par 1,5 % gadā. Tas ir svarīgs elements ES energoefektivitātes shēmā, un tā īstenošana notiek, izmantojot īpašas pienākumu shēmas un alternatīvus pasākumus. Ir izrādījies, ka tie ir spēcīgs dzinulis samazināt enerģijas galapatēriņu, piesaistīt privātas investīcijas energoefektivitātes jomā un atbalstīt jaunu tirgus dalībnieku rašanos. Tas rada politiskus centienus uzlabot energoefektivitāti, vienlaikus uzlabojot ēku renovēšanas ātrumu un energoefektīvu iekārtu un paņēmieni ieviešanos. Tas ir svarīgs politikas virziens, lai pēc 2020. gada un turpmāk nodrošinātu nepieciešamās privātas investīcijas un uzņēmējdarbības iespējas ES uzņēmumiem, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Tādējādi ar šo priekšlikumu enerģijas ietaupījuma pienākumi tiek saglabāti arī pēc 2020. gada, vienlaikus saglabājot 1,5 % ietaupījuma līmeni, kā arī iespēju izmantot gam energoefektivitātes pienākumu shēmas un alternatīvus pasākumus. Tādējādi dalībvalstīm tiek pilnībā saglabāts pašreizējais elastīgums attiecībā uz to, kā tās īsteno ietaupījumu pienākumu,

ņemot vērā to politikas vidi un tirgus apstākļus. Šis nosacījums ir ļoti būtisks, lai sasniegtu Savienības mērķus enerģijas un klimata jomā, jo sagaidāms, ka aptuveni puse no papildu ietaupījumiem, kas nepieciešami 30 % energoefektivitātes mērķa sasniegšanai 2030. gadā, tiks gūti no tā pagarināšanas pēc 2020. gada.

Lai palielinātu patērētāju kā nozīmīgu enerģētikas tirgu dalībnieku iespējas, Komisija ierosina uzlabot informācijas sniegšanu par enerģiju, ko tie patērējuši siltumapgādei un aukstumapgādei, un nostiprināt to tiesības siltumenerģijas uzskaites un rēķinu jomā, jo īpaši cilvēkiem, kuri dzīvo daudzdzīvokļu ēkās. Lai uzlabotu informācijas sniegšanas biežumu, tiek ieviesta prasība izmantot attālināti nolasāmus siltumenerģijas skaitītājus.

Ar šo priekšlikumu tiek nostiprināti energoefektivitātes sociālie aspekti, jo tiek noteikts, ka, izstrādājot energoefektivitātes pienākumu shēmas un alternatīvos pasākumus, ir jāņem vērā enerģētiskā nabadzība. No enerģijas rēķinu samazināšanās labumu jo īpaši gūs visneaizsargātākie patērētāji.

Šajā priekšlikumā ir iekļauti tikai tie direktīvas panti, kas ir jāatjaunina atbilstoši 2030. gada laikposmam, kā arī noteikumi par mērījumiem un rēķiniem. Izņemot standarta koeficienta tehniskos grozījumus IV pielikumā un grozījumus noteikumos par deleģēšanu 22. pantā, pārējie direktīvas panti nav grozīti.

• **Saskanība ar spēkā esošajiem politikas noteikumiem**

Enerģētikas savienības stratēģijas stūrakmens ir energoefektivitāte, tās pamatprincips ir "energoefektivitāte pirmajā vietā". Ar šo priekšlikumu racionalizē un vienkāršo esošos noteikumus un palielina saskanību ar citiem Tīras enerģijas visiem Eiropiešiem paketes elementiem, proti, jauno vadības regulējumu, jauno elektroenerģijas tirgus modeli un tiesību aktu par atjaunojamiem energoresursiem atjauninājumu.

Tas arī ļaus pilnībā realizēt Direktīvas par ēku energoefektivitāti potenciālu, jo uzlabosies ēku energoefektivitāte pēc to renovācijas. Enerģijas piegādātāji un sadales uzņēmumi bieži vien izpilda savu 1,5 % ietaupījuma pienākumu, īstenojot energoefektivitātes pasākumus savu individuālo klientu mājvietās. Saistītajā dienestu darba dokumentā ir sniegti energoefektivitātes paraugprakses piemēri no visas Savienības¹.

Energoefektivitātes mērķi ir saistīti ar klimata pārmaiņu mērķiem un jo īpaši ar Kopīgo centienu lēmumu (*ESD*)², kas nosaka siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazinājuma mērķus dalībvalstīm. Energoefektivitātes politika ievērojami sekmē energoefektivitāti veicinošu tehnoloģiju izmantošanu ēkās, rūpniecībā un transporta nozarē. Energoefektivitātes pasākumi ir rentabls veids, kā palīdzēt dalībvalstīm sasniegt emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS)³ un *ESD* mērķus, jo direktīvas 7. pants uzliek dalībvalstīm pienākumu

¹ SWD (2016) 404.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Lēmums Nr. 406/2009/EK par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcefektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcefektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009D0406&from=LV>

³ Eiropas Padome ir vienojusies pieņemt par ES ETS mērķi emisiju samazinājumu par 43 %, salīdzinot ar 2005. gadu, un ar ETS nesaistīto nozaru mērķi (ko veido Kopīgo centienu lēmums un *LULUCF*) 30 %

nodrošināt faktiskus enerģijas ietaupījumus un tādējādi veicina energoefektivitātes pasākumus praksē.

Piedāvātie noteikumu par mērījumiem un rēķiniem grozījumi palielinās saskaņotību ar iekšējā enerģijas tirgus tiesību aktiem par gāzi un elektrību un sekmēs citas Enerģētikas savienības iniciatīvas: Siltumapgādes un dzesēšanas stratēģija⁴ un Uz patērētājiem orientēts jaunais kurss.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikums pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību, kas ir pasākumu enerģētikas jomā juridiskais pamats, 194. panta 2. punktu. Tas ir arī Direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti juridiskais pamats, kuru groza šis priekšlikums. Tā kā šis Līgums satur īpašu uz enerģiju attiecinātu juridisko pamatu, tas ir piemērots lietošanai.

• Subsidiaritāte

ES līmenī pieņemtie energoefektivitātes instrumenti atspoguļo enerģijas kā politiska un ekonomiska izaicinājuma arvien pieaugošo lomu, kā arī tās ciešo saistību ar tādām politikas jomām kā energoapgādes drošība, klimata pārmaiņas, ilgtspēja, iekšējais tirgus un ekonomiskā attīstība. Tirgus un regulatīvo nepilnību dēļ energoefektivitātes jomā nenonāks ievērojamas, izmaksefektīvas investīcijas, kas savukārt 2030. gadā novedīs pie tāda energopatēriņa līmeņa, kas nav saderīgs ar Eiropadomes 2014. gada oktobra vienošanos. Līdz šim dalībvalstīm vienām pašām nav izdevies pietiekamā apmērā sasniegt energoefektivitātes mērķus, tāpēc Savienības līmenī ir nepieciešama rīcība, kas veicinātu un atbalstītu valstu līmeņa pasākumus. Tiek ņemts vērā subsidiaritātes princips, un dalībvalstis saglabās tādu pašu elastību, kāda tām ir šodien, izvēloties savu politisko pasākumu kopumu un veidu, kā līdz 2030. gadam panākt vajadzīgo ietaupījumu, tostarp šo ietaupījumu sasniegšanas sadalījumu posmos.

• Proporcionalitāte

Saskaņā ar proporcionalitātes principu ierosinātie grozījumi paredz vienīgi to, kas ir nepieciešams izvēršto mērķu sasniegšanai. Ar ierosinātajiem grozījumiem pastāvošais tiesiskais regulējums tiks pielāgots laikposmam līdz 2030. gadam un uzlabos tā skaidrību un funkcionalitāti. 7. panta nolūkiem novērtētais vēlamais risinājums neietvers citus pasākumus, izņemot tos, kas nepieciešami mērķu sasniegšanai (prasība nodrošināt ietaupījumus līdz 2030. gadam). Ietekmes novērtējumā ir paskaidrots arī, kāpēc ir pareizi arī jaunajā periodā (no 2021. līdz 2030. gadam) saglabāt pašreizējo koeficientu — 1,5 % gadā.

Risinājumos piedāvāto elementu darbības joma aptver tikai tos aspektus, kuri paredz Savienības rīcību (ietaupījumu nodrošināšanas prasības noteikšanu un regulējuma ieviešanu, lai nodrošinātu šo ietaupījumu iegūšanu pamatotā veidā).

samazinājumu līdz 2030. gadam, salīdzinot ar 2005. gada līmeni, kas tiks sasniegts, īstenojot dalībvalstīm saistošus mērķus.

⁴

COM(2016) 51 *final*, 16.2.2016.

Vienkāršošanai un precizēšanai paredzētie grozījumi ļaus dalībvalstīm vieglāk īstenot noteikumus un nodrošināt atbilstību prasībām attiecībā uz enerģijas ietaupījumiem.

Maz ticams, ka 9.–11. panta grozījumiem būs liela ietekme uz dalībvalstu pašreizējo saistību izpildi attiecībā uz mērījumiem un rēķiniem enerģijas patērētājiem, un jau tagad ir noteikti pienācīgi termiņi saistībām attiecībā uz attālināti nolasāmām ierīcēm.

- **Instrumenta izvēle**

Tā kā ar šo priekšlikumu tiek grozīta pašreizējā direktīva, grozījumu direktīva ir vienīgais piemērotais instruments.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

2015. gada 4. novembrī tika sākta sabiedriskā apspriešana, lai saņemtu atsauksmes un ieguldījumu no ieinteresētajām personām. Saskaņā ar labu praksi atbildes pētījumam pieņēma ilgāk par 12 nedēļām.

Tiešsaistes aptaujā saņemtas 332 atbildes, un funkcionālajā e-pasta adresē saņemti vēl 69 dokumenti, kas uzskatāmi par atbilžu papildinājumiem uz aptaujas jautājumiem vai sniegti kā atbildes uz aptauju. Lielākā atbilžu daļa saņemta no nozares apvienībām (140), privātiem uzņēmumiem (47) un nevalstiskajām organizācijām (33). Atbildes iesniedza kopā 19 centrālās iestādes, tai skaitā 18 no ES un Norvēģijas. No 18 ES centrālajām iestādēm 3 vēlējās palikt anonīmas. Pārējās 15 bija no Austrijas, Beļģijas, Horvātijas, Čehijas, Dānijas, Igaunijas, Somijas, Francijas, Ungārijas, Latvijas, Lietuvas, Nīderlandes, Slovākijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes.

Vairāk uz mērķi orientēta apspriešana ar dalībvalstīm notika, pateicoties Energoefektivitātes direktīvas komitejas sanāksmei 2016. gada 2. februārī un Saskaņotas rīcības sanāksmei 2016. gada 17.–18. martā.

Papildu dati no ieinteresētajām personām iegūti tematiskos semināros, īpaši par uzraudzību un pārbaudēm (2016. gada 3. februārī) un enerģijas ietaupījumu tirdzniecību saskaņā ar 7. pantu (2016. gada 29. februārī).

2016. gada 14. martā notika īpaša, politikas risinājumiem veltīta ieinteresēto personu tikšanās, un diskusija skāra ietekmes novērtējuma procesu (skatīt secinājumus turpmāk). Šīs ieinteresēto personu tikšanās, kurā piedalījās 282 dalībnieki – Eiropas rūpniecības, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un dalībvalstu pārstāvji, nolūks bija arī apspriest 2030. gada mērķi. Ieinteresēto personu vairākums, paužot savu viedokli, atbalstīja 40 % mērķa noteikšanu 2030. gadā, taču nepieņēma galīgu lēmumu par to, vai mērķim jābūt saistošam.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

No ārējiem līgumslēdzējiem pasūtīti šādi pētījumi:

- Galīgais ziņojums, kurā tiek novērtēta EED 7. panta īstenošana, *Ricardo-AEA/ CE Delft*.

- Galīgā ziņojuma projekta par energoefektivitātes pienākuma shēmas (*EEOS*) izmaksu un ieguvumu novērtējumu piemērošanas noteikumi.
- EED 7. panta ietekmes novērtējuma analīze, *Ricardo AEA/CE Delft* (saistībā ar 3. papildu pētījumu par 7. pantu).
- „Labas prakses analīze un pamatnostādņu izstrāde precīzai un godīgai izmaksu sadalīšanai individuālam apsildes, dzesēšanas un mājāsaimniecību karstā ūdens patēriņam daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālās ēkās, lai atbalstītu Direktīvas 2012/27/ES par energoefektivitāti 9.–11. panta attiecīgo noteikumu īstenošanu”, pētījuma veicējs *Empirica*.

1. un 3. panta grozījumiem tika izmantots energosistēmu modelis PRIMES, ko izstrādājusi Atēnu Nacionālā Tehniskā universitāte (NTUA). Makroekonomiskajā modelēšanā un analīzē izmantoti NTUA, "Cambridge Econometrics" un "Ernst and Young" speciālistu atzinumi.

• Ietekmes novērtējums

Tika izskatīti šādi risinājumi:

Attiecībā uz mērķa līmeni novērtēts 27, 30, 33, 35 un 40 % primārās enerģijas samazinājums, salīdzinot ar 2007. gada bāzes datiem. Tika analizēts, kā mērķi izteikt: kā primārās enerģijas patēriņu un/vai kā enerģijas galapatēriņu, kā ietaupījumu vai kā energointensitāti. Attiecībā uz mērķa būtību novērtēti šādi varianti:

- 1. variants: indikatīvie ES un valstu mērķi.
- 2. variants: saistošs ES mērķis.
- 3. variants: saistoši dalībvalstu mērķi.

7. pants:

- 1. variants: nekādi pasākumi ES līmenī; līdz 2020. gadam turpināsies norāžu sniegšana par regulatīvo satvaru un īstenošanu;
- 2. variants: pagarināt 7. panta darbības laiku līdz 2030. gadam.
- 3. variants: pagarināt 7. panta darbības laiku līdz 2030. gadam, vienkāršot un atjaunināt regulējumu.
- 4. variants: pagarināt 7. panta darbības laiku līdz 2030. gadam, palielināt ietaupījumu līmeni.

9.–11. pants:

- 1. variants: pastiprināta īstenošana un turpmākā vadība (nenormatīvais risinājums).
- 2. variants: precizēšana un atjaunināšana, tostarp atsevišķu noteikumu konsolidēšana, lai palielinātu saskaņotību ar iekšējā enerģijas tirgus tiesību aktiem.

Ietekmes novērtējumā ir vērtēti visi risinājumi, kas ir salīdzināti ar pamata scenāriju un savā starpā. Novērtējums liecina: nospraužot par 27 % augstāku energoefektivitātes mērķi 2030. gadam, vairotos arī ieguvumi: nodarbinātības pieaugums un ekonomiskā izaugsme, piegāžu drošība, siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumi, veselība un vide. Pamatojoties

uz daudzšķautņainu analīzi, tika pieņemts politisks lēmums: noteikt saistošu 30 % energoefektivitātes mērķi. Analīzes rezultātā secināts, ka vēlamie risinājumi ir 3. risinājums 7. pantam un 2. risinājums 9.–11. pantam, jo tie ir visefektīvākie un visiedarbīgākie, lai sasniegtu vēlamos mērķus, un tie saskan ar citām ES enerģētikas politikas jomām.

7. panta termiņa pagarināšana līdz 2030. gadam saskaņā ar ieteicamo variantu palīdzētu samazināt enerģijas patēriņu un CO₂ emisijas, kā arī uzlabot gaisa kvalitāti.

Sociālās ietekmes ziņā vēlamais risinājums pozitīvi ietekmētu nodarbinātību: pārskatot vairāk nekā 20 pētījumu rezultātus, secināts, ka uz katriem 1,2 miljoniem eiro, kas tiek tērēti energoefektivitātei, tiešā veidā tiek atbalstītas aptuveni 23 darbavietas energoefektivitātes jomā. Piemērojot šo attiecību, piemēram, Austrijas, Dānijas, Francijas, Itālijas un Apvienotās Karalistes enerģētikas nozares uzņēmumu kopējiem izdevumiem, un pieņemot finanšu sviras faktoru 2, var secināt, ka šajās valstīs energoefektivitātes pienākuma shēmas atbalsta līdz 100 000 darbavietu. Paredzama arī pozitīva ietekme uz enerģētikas nabadzībā nonākušajiem iedzīvotājiem: Eiropas Investīciju bankas pasūtītā pētījumā 2013. gadā atklāts, ka maksas par degvielu samazināšana, veicot energoefektivitātes pasākumus, varētu mazināt enerģētikas nabadzību un atrisināt ar nevienlīdzību un sociālo atstumtību saistītas problēmas.

• **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums attiecas arī uz mikrouzņēmumiem, taču direktīva satur īpašus noteikumus maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), uz kuriem neattiecas pienākums veikt energoauditus reizi četros gados. Dalībvalstīm tiek pieprasīts izstrādāt programmas, lai mudinātu MVU veikt energoauditus, un tās var izveidot atbalsta shēmas, lai segtu šo energoauditu izmaksas.

Direktīvas 7. pantā noteiktais enerģijas ietaupījuma pienākums praksē bieži izpaužas kā daudzi maza mēroga enerģijas taupīšanas pasākumi, īpaši saistībā ar ēku renovāciju. MVU bieži gūst labumu no šīm uzņēmējdarbības iespējām, un 7. panta darbības termiņa pagarināšana no pašreiz noteiktā 2020. gada līdz 2030. gadam nodrošinās šīs pozitīvās ietekmes turpinājumu. Energoefektivitātes līgumu slēgšanas paplašināšanas rezultātā enerģijas piegādātāji ir sākuši sadarboties ar energopakalpojumu uzņēmumiem, kuri bieži ir MVU.

2016. gadā Komisija veica atbilstības pārbaudi būvniecības nozarē tādām politikas jomām kā iekšējais tirgus un energoefektivitāte, kuras rezultātā noskaidrots, ka kopumā ES energoefektivitātes tiesību aktiem ir bijusi pozitīva ietekme uz būvniecības nozari, radot vairāk uzņēmējdarbības iespēju saistībā ar ēku energoefektīvu renovāciju.

Piedāvātie grozījumi noteikumos par mērījumiem un rēķiniem enerģijas patērētājiem precizēs un atjauninās pašreizējos noteikumus, ņemot vērā siltumpatēriņa attālinātai mērīšanai paredzētu ierīču attīstību un priekšrocības, un sniegs vairāk informācijas par pašu enerģijas lietojumu, kā arī tā biežumu.

Piedāvātie direktīvas grozījumi vienkāršos un precizēs tās īstenošanu dalībvalstīs, un, cik vien iespējams, mazinās pārklāšanos ar citiem enerģētikas tiesību aktiem un politikas jomām.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ar šo priekšlikumu groza pašreizējo direktīvu par energoefektivitāti, un lai gan prasības ir īstenojamas ilgākā laikposmā, nav paredzams, ka tās radīs iestādēm dalībvalstīs lielas papildu

budžeta vai administratīvās izmaksas, jo tajās jau pastāv pasākumi un struktūras. Lielākajā daļā gadījumu izmaksas, kuras ir saistītas ar pasākumiem, kas tiek īstenoti saskaņā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu, sedz galalietotāji, taču mazāka enerģijas patēriņa dēļ viņi maksā mazāk par enerģiju.

Šis priekšlikums neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

• **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Šis priekšlikums neievieš pārmaiņas dalībvalstu pašreizējās ziņošanas saistībās. Tiesību akta priekšlikums par Enerģētikas savienības pārvaldību nodrošinās, ka tiek ieviesta pārredzama un droša plānošanas, ziņošanas un uzraudzības sistēma, kas pamatojas uz valstu integrētajiem enerģētikas un klimata plāniem un dalībvalstu progresu ziņojumiem, regulāri novērtējot nacionālo plānu īstenošanu. Tas atvieglos dalībvalstu administratīvo slogu, bet tomēr ļaus Komisijai uzraudzīt dalībvalstu progresu energoefektivitātes mērķu un vispārējā ES mērķa sasniegšanā. Saskaņā ar vēlamo risinājumu pēc priekšlikuma pieņemšanas veiksmes rādītāji būs šādi:

- pareiza direktīvas izmaiņu transponēšana un īstenošana;
- straujāka virzība uz nacionālo un ES energoefektivitātes mērķu piepildījumu;
- lielāka informācijas pieejamība patērētājiem par viņu siltumenerģijas patēriņu;
- samazināts dalībvalstu administratīvais slogs un uzlabota dalībvalstu ziņošana par pasākumiem un ietaupījumiem.

Viens no ierosinātajiem direktīvas grozījumiem paredz noteikt Komisijai papildu prasību – veikt vispārēju direktīvas pārskatīšanu līdz 2024. gada 28. februārim. Pašreizējie rakstiskie norādījumi attiecībā uz 7. pantu⁵ un 9.–11. pantu⁶ tiks atjaunināti, lai atspoguļotu ar šo priekšlikumu ieviestās izmaiņas.

• **Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

Direktīvas 1. un 3. pants ir grozīts, pievienojot Savienības 2030. gada saistošo 30 % energoefektivitātes mērķi.

Dalībvalstīm nav saistošu valsts mērķu, tomēr to indikatīvie valsts energoefektivitātes devumi 2030. gadam tiks paziņoti dalībvalstu integrēto enerģētikas un klimata plānu ietvaros. Komisija novērtēs valsts energoefektivitātes devumus 2030. gadam un leģislatīvā akta priekšlikumā par Enerģētikas savienības pārvaldību paredzēs procesu, kā nodrošināt, ka ar šiem devumiem tiek sasniegts 2030. gada energoefektivitātes mērķis. Komisija arī dzan izvērtē virzību uz 2030. gadam izvirzīto energoefektivitātes mērķi; ja izrādīsies, ka Savienība no

⁵ SWD (2013) 451 *final*,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0451&from=EN>

⁶ SWD (2013) 48 *final*
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0448&from=EN>

2030. gada mērķa sasniegšanas atpakaļ, Komisija ierosinās papildu pasākumus. Šajā kontekstā būtiska nozīme ir Komisijas novērtējumam par kopīgo virzību dalībvalstu integrēto enerģētikas un klimata plānu īstenošanā. Leģislatīvā akta priekšlikumā par Enerģētikas savienības pārvaldību ir paredzēti arī noteikumi, ka Komisijai ir regulāri jānovērtē dalībvalstu un visas Savienības virzība uz 2030. gada mērķiem.

4. pants, ar kuru saskaņā dalībvalstīm ir jāizstrādā ilgtermiņa stratēģijas ieguldījumu mobilizēšanai nacionālo ēku fondu atjaunošanā, tiks svītrots no šīs direktīvas un pievienots Direktīvai par ēku energoefektivitāti, kur tā labāk iederas iniciatīvas par būvniecības viedo finansējumu, ilgtermiņa plānu gandrīz nulles enerģijas ēkām un ēku dekarbonizācijas mērķa dēļ.

7. pants ir grozīts, lai pagarinātu pienākuma laikposmu no 2020. gada līdz 2030. gadam un skaidri norādītu uz to, ka dalībvalstis var nodrošināt enerģijas ietaupījumu, izmantojot energoefektivitātes pienākuma shēmu, alternatīvus pasākumus vai abu šo pieeju kombināciju. Dalībvalstis varēs zināmā mērā ņemt vērā jaunu atjaunojamo energoresursu enerģijas tehnoloģiju uzstādīšanu uz ēkām vai tajās. Grozīts arī V pielikums, lai vienkāršotu enerģijas ietaupījumu aprēķināšanas veidu un skaidrāk norādītu, kuri ietaupījumi atbilst 7. panta vajadzībām. Tas ir jo īpaši nozīmīgi attiecībā uz enerģijas ietaupījumiem, ko dod uz ēku renovāciju vērsti pasākumi, jo šos ietaupījumus tagad var deklarēt pilnībā.

2021. līdz 2030. gada periodā nepieciešamo ietaupījumu apmēra aprēķināšanas pamatā arī turpmāk būs gada laikā galalietotājiem pārdotās enerģijas apjoms, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms šā pienākuma laikposma sākuma. Dalībvalstis jau var iekļaut savās energoefektivitātes pienākuma shēmās sociālās prasības, kas attiecas uz mājāsaimniecībām, kuras skar enerģētiskā nabadzība. Grozītais 7. pants padara šo noteikumu stingrāku un konkrētāku, kā arī uzliek dalībvalstīm pienākumu ņemt vērā enerģētisko nabadzību, izstrādājot alternatīvus pasākumus. Komisija ar paraugprakses apmaiņu turpinās atbalstīt energoefektivitātes pasākumu pieejamību enerģētiskās nabadzības skartajiem iedzīvotājiem.

9. pants par mērījumiem un 10. pants par rēķiniem ir grozīti, lai tie būtu piemērojami vienīgi gāzei, papildinot tos ar jauniem, līdzīgiem un skaidriem noteikumiem, kas attiecas vienīgi uz centralizētu siltumapgādi, dzesēšanu un mājāsaimniecību karsto ūdeni.

Noteikta atšķirība starp galalietotājiem un galapatērētājiem, lai precizētu noteikumu piemērojamību daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālām ēkām ar apakšskaitītājiem. Savlaicīga un skaidra patērētāju informēšana par to faktisko enerģijas patēriņu var palīdzēt samazināt rēķinus par enerģiju, tomēr šāda informēšana darbojas vislabāk tad, ja to sniedz bieži; tāpēc laika gaitā siltumenerģijas patēriņa skaitītājiem vajadzētu būt nolasāmiem attālināti, lai nodrošinātu, ka patērētājus var izmaksefektīvā veidā bieži — mērķis ir reizi mēnesī) informēt par patēriņu. Papildu ieguvums no attālinātas nolasīšanas: patērētājiem vairs nav jābūt mājās, lai ielaistu mājoklī skaitītāju pārbaudītājus. Grozīts arī VII pielikums, lai nodrošinātu saskaņotību ar 9.–11. pantu.

Direktīvas 15. panta 5. punkta un 15. panta 8. punkta noteikumi par enerģijas pārveidi, pārvadi un sadali tiek atcelti tā, lai leģislatīvajos priekšlikumos tirgus modeļa iniciatīvas ietvaros varētu iekļaut jaunus, ekvivalentus noteikumus. 15. panta 8. punkta gadījumā tas tiks darīts tādā veidā, lai nodrošinātu, ka pienākumi, kas dalībvalstīm uzlikti ar šiem noteikumiem, tiktu pilnībā saglabāti.

Tiek grozīts 23. pants par deleģētajām pilnvarām, svītrojot pašreizējo deleģēšanas laika ierobežojumu un aizstājot to ar standarta piecu gadu periodu, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes kopējā nostājā par deleģētiem aktiem.

Ar tiesību akta priekšlikumu par Enerģētikas savienības pārvaldību tiks grozīts 24. pants.

Direktīvai pievienota vispārējas pārskatīšanas klauzula, ar kuru saskaņā Komisijai jāvērtē direktīva un jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums līdz 2024. gada 28. februārim un tad ik pēc pieciem gadiem.

IV pielikumā grozīts standarta primārās enerģijas koeficients, ņemot vērā sasniegumus tehnoloģiju jomā. To varētu grozīt, izmantojot deleģēto aktu, taču tiek uzskatīts, ka šā mērķa sasniegšanai piemērotāks ir šis tiesību akta priekšlikums.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁷,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁸,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Energopieprasījuma ierobežošana ir viens no 2015. gada 25. februārī pieņemtās Enerģētikas savienības stratēģijas pieciem darba virzieniem. Energoefektivitātes uzlabošana sniegs labumu videi, samazinās siltumnīcefekta gāzu emisijas, uzlabos enerģētisko drošību, proti, samazinās atkarību no enerģijas importa no valstīm ārpus Savienības, samazinās enerģijas izmaksas mājsaimniecībām un uzņēmumiem, palīdzēs mazināt enerģētisko nabadzību un vairost darbavietas un kāpinās saimniecisko darbību visas tautsaimniecības mērogā. Tas atbilst saistībām, ko Savienība uzņēmusies gan Enerģētikas savienības satvarā, gan globālās klimata pārmaiņu apkarošanas kontekstā, kura ar 2015. gada decembra Parīzes nolīgumu iedibināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferencē.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES⁹ ir viens no soļiem ceļā uz Enerģētikas savienību, un tā paredz, ka pret energoefektivitāti jāattiecas kā pret pilnvērtīgu energoresursu. Nosakot jaunus noteikumus attiecībā uz piedāvājuma pusi

⁷ OV C , , ... lpp.

⁸ OV C , , ... lpp.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīva 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

un citām politikas jomām, vajadzētu ievērot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā". Komisijai vajadzētu nodrošināt, ka energoefektivitāte un pieprasījumu reakcija var konkurēt ar ražošanas jaudām ar vienlīdzīgiem nosacījumiem. Kad tiek pieņemti plānošanas vai finansēšanas lēmumi, kas skar energosistēmu, allaž jāņem vērā energoefektivitāte. Ja energoefektivitātes uzlabojumi ir izmaksu ziņā efektīvāki par līdzvērtīgiem piedāvājuma puses pasākumiem, jāizmanto tie. Tas vajadzētu palīdzēt izmantot daudzveidīgos ieguvumus, ko energoefektivitāte sniedz Eiropas sabiedrībai, īpaši iedzīvotājiem un uzņēmumiem.

- (3) Eiropadome 2014. gada oktobrī nosprauda energoefektivitātes mērķi 2030. gadam — 27 %, kas līdz 2020. gadam vēl jāpārskata, "orientējoties uz 30 % Savienībā". 2015. gada decembrī Eiropas Parlaments aicināja Komisiju izdibināt, cik reāli ir iespējams tādā pašā laika periodā sasniegt energoefektivitātes mērķi 40 %. Tādēļ ir lietderīgi izvērtēt un līdz ar to grozīt direktīvu, lai to pielāgotu 2030. gada perspektīvai.
- (4) 2030. gada perspektīvā nav saistošu mērķu valstu līmenī. Saistoša 30 % mērķa veidā būtu skaidri jāparedz, ka Savienībai ES līmenī ir jāasniedz savi 2020. un 2030. gadam nospraustie energoefektivitātes mērķi, kas izteikti kā primārās enerģijas patēriņš un enerģijas galapatēriņš. Šādam precizējumam Savienības līmenī nevajadzētu ierobežot dalībvalstu rīcības brīvību savu nacionālo devumu izteikt vai nu kā primārās enerģijas patēriņu vai enerģijas galapatēriņu, kā primārās enerģijas ietaupījumu vai enerģijas gala ietaupījumu vai kā energointensitāti. Dalībvalstīm savu nacionālo orientējošo devumu energoefektivitātē vajadzētu noteikt, ņemot vērā, ka 2030. gadā Savienības energopatēriņš nedrīkst pārsniegt 1321 Mtoe primārās enerģijas patēriņa un 987 Mtoe enerģijas galapatēriņa. Tas nozīmē, ka Savienībā primārās enerģijas patēriņš būtu jāsamazina par 23 % un enerģijas galapatēriņš par 17 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni. Tāpat ir nepieciešams novērtēt virzību uz Savienības 2030. gadam izvirzīto mērķi, un attiecīga prasība ir paredzēta leģislatīvā akta priekšlikumā par Enerģētikas savienības pārvaldību.
- (5) Dalībvalstu pienākumu izveidot ilgtermiņa stratēģiju, kā piesaistīt investīcijas valsts ēku fonda renovācijai, un par to ziņot Komisijai, būtu jāsvīturo no Direktīvas 2012/27/ES un jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES¹⁰, kur tas saderas ar ilgtermiņa plāniem attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēkām un ēku dekarbonizāciju.
- (6) Ņemot vērā klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam, pienākumam panākt attiecīgus enerģijas ietaupījumus būtu jā saglabājas arī pēc 2020. gada. Saistību perioda pagarināšana pēc 2020. gada dotu lielāku stabilitāti investoriem un tādējādi veicinātu ilgtermiņa investīcijas un ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumus, piemēram, ēku renovāciju.
- (7) Dalībvalstīm ir jāizpilda visam saistību periodam noteiktā prasība par kumulatīvā galapatēriņa ietaupījumiem, kas būtībā nozīmē, ka "papildus" jāietaupa 1,5 % apmērā no gada enerģijas noieta. Šo prasību varētu izpildīt vai nu ar jauniem politikas pasākumiem, kas tiek pieņemti jaunajā saistību periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, vai ar jaunām atsevišķām, energoekonomiju rosinošām

¹⁰

Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīva 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

darbībām, kas izriet no iepriekšējā periodā vai vēl pirms tam pieņemtiem politikas pasākumiem, bet tiek reāli ieviestas tikai jaunajā periodā.

- (8) Ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumi nodrošinās enerģijas ietaupījumus arī pēc 2020. gada, tomēr, lai izdotos sasniegt Savienības 2030. gadam izvirzīto energoefektivitātes mērķi, ar šiem pasākumiem pēc 2020. gada būtu jāpanāk vēl jauni papildu ietaupījumi. No otras puses, pēc 2020. gada 31. decembra panāktos enerģijas ietaupījumus nevar ieskaitīt kumulatīvajā enerģijas ietaupījumā, kas jāpanāk periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.
- (9) Jaunie ietaupījumi būtu jāpanāk papildus *status quo* scenārijam, lai nevarētu rezultātos ieskaitīt ietaupījumus, kuri būtu radušies jebkurā gadījumā. Lai aprēķinātu ieviesto pasākumu ietekmi, rezultātos ieskaitīt drīkst tikai neto ietaupījumus, ko mēra kā energopatēriņa izmaiņas, kuru tiešais iemesls ir attiecīgais energoefektivitātes pasākums. Lai aprēķinātu neto ietaupījumus, dalībvalstīm vajadzētu izmantot bāzes scenāriju, kas apraksta, kā situācija attīstītos bez attiecīgās politikas. Politikas pasākumus vajadzētu izvērtēt attiecībā pret šo bāzes scenāriju. Dalībvalstīm vajadzētu ievērot, ka tajā pašā periodā varētu tikt īstenoti arī citi politikas pasākumi, kas arī var ietekmēt enerģijas ietaupījumus, tāpēc ne visas pēc izvērtējamās politikas ieviešanas novērotās pārmaiņas var attiecināt tikai uz šo konkrēto politikas pasākumu. Atbildīgo, iesaistīto vai pilnvaroto pušu darbībām būtu reāli jāsekmē ietaupījumu panākšana, lai nodrošinātu, ka ir izpildīta prasība, ka ietaupījumiem jābūt reāli saistītiem ar darbībām.
- (10) Enerģijas ietaupījumus, kas izriet no Savienības tiesību aktu īstenošanas, nedrīkst ieskaitīt rezultātos, izņemot gadījumus, kad attiecīgais pasākums neaprobežojas ar attiecīgā Savienības tiesību akta prasību minimumu izpildi vien, proti, ja ar to tiek noteiktas stingrākas energoefektivitātes prasības valsts līmenī vai pasākums tiek piemērots plašāk, nekā prasīts. Atzīstot, ka ēku renovācija ir būtisks un ilgtermiņa faktors, kas iespaido energoefektivitāti, tomēr jāprecizē, ka visus tos enerģijas ietaupījumus, kas izriet no pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt esošo ēku renovāciju, var ieskaitīt rezultātos tikai tad, ja tie rodas papildus norisēm, kas būtu notikušas arī tad, ja politikas pasākuma nebūtu, un ja dalībvalsts pierāda, ka atbildīgā, iesaistītā vai pilnvarotā puse ir faktiski sekmējusi šādu no attiecīgā pasākuma izrietošo ietaupījumu panākšanu.
- (11) Saskaņā ar Enerģētikas savienības stratēģiju un labāka regulējuma principiem, lielāka nozīme būtu jāpiešķir monitoringa un verifikācijas noteikumiem, tostarp prasībai, ka jāpārbauda pasākumu statistiski reprezentatīva izlase. Atsauces uz “statistiski nozīmīgu un reprezentatīvu izlasi” būtu jāsaprot tā, ka ir jāizveido (energotaupības pasākumu) statistiskā kopuma apakškopa tā, lai tā precīzi atspoguļotu (visu energotaupības pasākumu) visu attiecīgo kopumu un tādējādi būtu iespējams izdarīt pamatotus secinājumus par visa pasākumu kopuma uzticamību.
- (12) Ēku energoefektivitātes uzlabojumi jo īpaši nāks par labu enerģētiskās nabadzības skartajiem patērētājiem. Dalībvalstis jau tagad var prasīt, lai atbildīgās puses savos energotaupības pasākumos iestrādā arī sociālus mērķus saistībā ar enerģētisko nabadzību, un šo iespēju tagad vajadzētu attiecināt arī uz alternatīviem pasākumiem un padarīt par pienākumu, vienlaikus dalībvalstīm atstājot pilnīgu rīcības brīvību tādos aspektos kā šo pasākumu apjoms, tvērums un saturs. Saskaņā ar Līguma 9. pantu Savienības energoefektivitātes politikai jābūt iekļaujošai un tādējādi arī jānodrošina

energoefektivitātes pasākumu pieejamība enerģētiskās nabadzības skartiem patērētājiem.

- (13) Enerģija, kas ēkās vai uz ēkām saražota, izmantojot atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas, samazina piegādātās fosilās enerģijas daudzumu. Energopatēriņa samazināšana un atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošana ēku sektorā ir svarīgi pasākumi, kā samazināt Savienības energoatkarību un siltumnīcefekta gāzu emisijas, jo īpaši ņemot vērā 2030. gadam izvirzītos vērienīgos klimata un enerģētikas mērķus, kā arī vispārējās saistības, kuras Savienība uzņēmusies Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferencē (*COP21*), kas notika Parīzē 2015. gada decembrī. Tāpēc dalībvalstīm būtu jādod iespēja ēkās vai uz tām pašpatēriņam saražotās atjaunojamo energoresursu enerģijas zināmu daudzumu ņemt vērā enerģijas ietaupījumu aprēķinā. Tālab vajadzētu atļaut dalībvalstīm izmantot saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES noteiktās aprēķina metodes.
- (14) Enerģētikas savienības un Siltumapgādes un dzesēšanas stratēģijas kontekstā ir jānostiprina patērētāju obligātās tiesības saņemt skaidru un savlaicīgu informāciju par savu energopatēriņu, un tas pieder arī pie pasākumiem, kas izklāstīti Komisijas paziņojumā “Uz patērētājiem orientēts jaunais kurss”. Būtu jāgroza Direktīvas 2012/27/ES 9.–11. pants un VII pielikums, lai nodrošinātu biežākas un pilnīgākas informācijas par energopatēriņu saņemšanu. Tāpat būtu jāprecizē, ka tiesības, kas saistītas ar rēķinu sagatavošanu un norēķinu informāciju, attiecas uz patērētājiem, kas saņem centralizētas siltumapgādes, aukstumapgādes un karstā ūdens apgādes pakalpojumus, pat tad, ja tiem nav tiešas, individuālas līgumattiecības ar energopiegādātāju. Tādēļ šo noteikumu izpratnē terminam “galapatērētājs” būtu jāietver gan galalietotāji, kas siltumapgādi, aukstumapgādi vai karstā ūdens apgādi pērk pašpatēriņam, gan daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālu ēku atsevišķu vienību iemītniekus/izmantotājus, ja šādas vienības tiek apgādātas no centralizēta avota. Jēdzienam “dalītā uzskaitē” vajadzētu attiekties uz patēriņa mērīšanu šādu ēku atsevišķajās vienībās. No 2020. gada 1. janvāra jaunuzstādītajiem siltumskaitītājiem un siltummaksas sadalītājiem vajadzētu būt nolasāmiem attālināti, lai nodrošinātu izmaksefektīvu un biežu patēriņa informācijas sniegšanu. Jauno 9.a pantu iecerēts piemērot tikai centralizētai siltumapgādei, dzesēšanai un karstā ūdens apgādei.
- (15) Daži Direktīvas 2012/27/ES 15. panta noteikumi par enerģijas pārveidi, pārvadi un sadali būtu jāatceļ. Enerģētikas *acquis* pārskatīšanas gaitā var izrādīties, ka dažādos enerģētikas tiesību aktos noteiktie dalībvalstu pienākumi ir jāpārstrukturē. Šādi pārstrukturēšanai nevajadzētu ietekmēt dalībvalstu pienākumu izpildīt Direktīvas 2012/27/ES pamatprasības, kas var pilnībā vai daļēji tikt iestrādātas citos aktos.
- (16) Ņemot vērā tehnikas progresu un aizvien augošo atjaunojamo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas ražošanas sektorā, vajadzētu pārskatīt iepriekš noteikto koeficientu attiecībā uz ietaupītajām elektroenerģijas kWh, lai atspoguļotu elektroenerģijas primārās enerģijas faktora (PEF) izmaiņas. Elektroenerģijas PEF aprēķinu pamatā ir gada vidējās vērtības. Kodolelektroenerģijas un kodolsiltumenerģijas uzskaitē izmanto fiziskās enerģijas satura metodi, savukārt elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā no fosilā kurināmā un biomasas izmanto tehniskās pārveidošanas lietderības metodi. No nededzināmiem atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas uzskaitē izmanto tiešās ekvivalences metodi, kuras pamatā ir kopējās primārās enerģijas pieeja. Lai aprēķinātu primārās enerģijas īpatsvaru koģenerācijā saražotā elektroenerģijā, izmanto Direktīvas 2012/27/ES II pielikumā izklāstīto metodi. Tiek izmantota vidējā

tirgus pozīcija, nevis marginālā pozīcija. Tiek pieņemts, ka nededzināmu atjaunojamo energoresursu pārveidošanas lietderība ir 100 %, ģeotermālo spēkstaciju pārveidošanas lietderība ir 10 %, bet kodolspēkstaciju pārveidošanas lietderība ir 33 %. Koģenerācijas kopējā efektivitāte tiek aprēķināta, balstoties uz jaunākajiem *Eurostat* datiem. Kas attiecas uz sistēmas robežām, visu energoavotu PEF ir 1. Aprēķinu pamatā ir PRIMES atsaucē scenārija jaunākā versija. PEF vērtību nosaka, pamatojoties uz prognozi 2020. gadam. Analīze aptver ES dalībvalstis un Norvēģiju. Datu kopa attiecībā uz Norvēģiju ir balstīta uz *ENTSO-E* datiem.

- (17) Lai nodrošinātu, ka direktīvas pielikumus un 14. panta 10. punktā minētās saskaņotās efektivitātes atsaucē vērtības var atjaunināt, ir jāpagarina Komisijai piešķirtās deleģētās pilnvaras.
- (18) Lai būtu iespējams izvērtēt Direktīvas 2012/27/ES efektivitāti, būtu jāievieš prasība par tās vispārēju izvērtēšanu un ziņojuma iesniegšanu Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2024. gada 28. februārim.
- (19) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko paziņojumu par skaidrojošiem dokumentiem¹¹ dalībvalstis ir apņēmušās pamatos gadījumos paziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs šādu dokumentu nosūtīšanu uzskata par pamatotu.
- (20) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Direktīva 2012/27/ES,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2012/27/ES groza šādi:

- 1) direktīvas 1. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ar šo direktīvu izveido kopēju pasākumu sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu Savienības 2020. gadam izvirzītā 20 % energoefektivitātes pamatmērķa un 2030. gadam izvirzītā saistošā 30 % energoefektivitātes pamatmērķa sasniegšanu un liktu pamatus turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem pēc šī perioda. Ar to paredz noteikumus, kas izstrādāti, lai novērstu šķēršļus enerģijas tirgū un pārvarētu tirgus nepilnības, kas kavē enerģijas piegādes un patēriņa efektivitāti, un tajā paredzēta indikatīvo nacionālo energoefektivitātes mērķu un devumu noteikšana 2020. gadam un 2030. gadam.";

- 2) direktīvas 3. pantu aizstāj ar šādu:

"3. pants

Energoefektivitātes mērķi

¹¹ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

1. Katra dalībvalsts nosaka indikatīvu nacionālo energoefektivitātes mērķi 2020. gadam, kura pamatā ir vai nu primārās enerģijas patēriņš, vai enerģijas galapatēriņš, primārās enerģijas ietaupījums vai enerģijas galaetaupījums, vai energointensitāte. Par šiem mērķiem dalībvalstis paziņo Komisijai saskaņā ar 24. panta 1. punktu un XIV pielikuma 1. daļu. To darīdamas, dalībvalstis minētos mērķus izsaka arī kā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa absolūto līmeni 2020. gadā, un paskaidro, kā un uz kādu datu pamata šie aprēķini ir veikti.

Nosakot minētos mērķus, dalībvalstis ņem vērā:

- a) ka 2020. gadā Savienības energopatēriņš nedrīkst pārsniegt 1483 Mtoe primārās enerģijas patēriņa un 1086 Mtoe enerģijas galapatēriņa.
- b) šajā direktīvā paredzētos pasākumus;
- c) pasākumus, kas pieņemti, lai sasniegtu valsts enerģijas ietaupījuma mērķus, kuri nosprausti saskaņā ar Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. punktu; un
- d) citus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt energoefektivitāti dalībvalstīs un Savienības līmenī.

Nosakot minētos mērķus, dalībvalstis var ņemt vērā arī valsts apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu, piemēram, šādus:

- a) atlikušais izmaksefektīva enerģijas ietaupījuma potenciāls;
- b) IKP dinamika un prognozes;
- c) enerģijas importa un eksporta izmaiņas;
- d) visu atjaunojamo energoresursu, kodolenerģijas, oglekļa dioksīda uztveršanas un uzglabāšanas apgūšana; kā arī
- e) agrākās darbības.

2. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam izvērtē gūtos panākumus un to, vai Savienība varēs panākt, ka 2020. gadā primārās enerģijas patēriņš nav lielāks par 1483 Mtoe, bet enerģijas galapatēriņš nav lielāks par 1086 Mtoe.

3. Komisija 2. punktā minētās izvērtēšanas gaitā:

- a) summē dalībvalstu paziņotos indikatīvos valsts energoefektivitātes mērķus;
- b) izvērtē, vai minēto mērķu summa var tikt uzskatīta par uzticamu orientieri attiecībā uz to, vai Savienība kopumā gūst pietiekamu progresu, ņemot vērā pirmā gada ziņojuma novērtējumu, kas jāveic saskaņā ar 24. panta 1. punktu, un valstu energoefektivitātes rīcības plānu novērtējumu, kas jāveic saskaņā ar 24. panta 2. punktu;
- c) ņem vērā papildu analīzi, kuras pamatā ir:
 - (i) izvērtējums par progresu attiecībā uz enerģijas patēriņu un enerģijas patēriņu saistībā ar saimniecisko darbību Savienības līmenī, tostarp

progresu attiecībā uz enerģijas piegādes efektivitāti dalībvalstīs, kuras savus valsts indikatīvos mērķus ir balstījušas uz enerģijas galapatēriņu vai enerģijas galaetaupījumu, tostarp progresu, kas panākts, dalībvalstīm izpildot šīs direktīvas III nodaļas noteikumus;

- (ii) modelēšanas rezultāti saistībā ar turpmākajām enerģijas patēriņa tendencēm Savienības līmenī;
 - d) salīdzina saskaņā ar a) līdz c) apakšpunktu iegūtos rezultātus ar enerģijas patēriņa apjomu, kas būtu vajadzīgs, lai 2020. gadā sasniegtu enerģijas patēriņa līmeni ne vairāk kā 1483 Mtoe primārās enerģijas un 1086 Mtoe galapatēriņa enerģijas.
4. Katra dalībvalsts nosaka indikatīvu nacionālo energoefektivitātes devumu 1. panta 1. punktā minētā ES 2030. gadam izvirzītā mērķrādītāja sasniegšanā saskaņā ar Regulas (ES) **XX/20XX [Enerģētikas savienības pārvaldība] [4.] un [6.] pantu**. Nosakot savu devumu, dalībvalstis ņem vērā, ka 2030. gadā Savienības energopatēriņš nedrīkst pārsniegt 1321 Mtoe primārās enerģijas izteiksmē un 987 Mtoe enerģijas galapatēriņa izteiksmē. Dalībvalstis par šiem devumiem paziņo Komisijai savu integrēto nacionālo enerģijas un klimata plānu ietvaros saskaņā ar Regulas (ES) **XX/20XX [Enerģētikas savienības pārvaldība] [3.] un [7.] līdz [11.] pantu**.”;
- 3) direktīvas 7. pantu aizstāj ar šādu:

“7. pants

Energoekonomijas pienākums

1. Dalībvalstis sasniedz vismaz šādu kumulatīvu enerģijas galapatēriņa ietaupījumu:

- a) no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim — katru gadu jaunu ietaupījumu 1,5 % apmērā no ikgadējā enerģijas pārdošanas apjoma galalietotājiem, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2013. gada 1. janvāra;
- b) no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim — katru gadu jaunu ietaupījumu 1,5 % apmērā no ikgadējā enerģijas pārdošanas apjoma galalietotājiem, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra.

Dalībvalstis turpina panākt jaunus ikgadējus ietaupījumus 1,5 % apmērā desmit gadu periodos pēc 2030. gada, ja vien izvērtēšanā, ko Komisija veic līdz 2027. gadam un pēc tam reizi 10 gados, nav secināts, ka tas vairs nav vajadzīgs, lai sasniegtu Savienības 2050. gadam izvirzītos enerģētikas un klimata ilgtermiņa mērķus.

Piemērojot b) apakšpunktu un neskarot šā panta 2. un 3. punktu, dalībvalstis var rezultātos ieskaitīt tikai tādus enerģijas ietaupījumus, kas izriet no jauniem politikas pasākumiem, kuri ieviesti pēc 2020. gada 31. decembra, vai politikas pasākumiem, kuri ieviesti laikā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, ar nosacījumu, ka var pierādīt, ka minētie pasākumi noveduši pie atsevišķām darbībām, kas tiek īstenotas pēc 2020. gada 31. decembra un dod ietaupījumus.

Minētajos aprēķinos var daļēji vai pilnībā neiekļaut to pārdotās enerģijas apjomu, ko izmanto transportam.

Dalībvalstis izlemj, kā jauno ietaupījumu aprēķināto apjomu sadalīt katrā a) un b) apakšpunktā minētajā periodā, ar nosacījumu, ka katra perioda beigās ir panākti vajadzīgie kumulatīvie ietaupījumi.

2. Katra dalībvalsts, ievērojot 3. punktu, var:

- a) izdarīt 1. punkta a) apakšpunktā prasīto aprēķinu, izmantojot šādas vērtības: 1 % 2014. un 2015. gadā; 1,25 % 2016 un 2017. gadā; 1,5 % 2018., 2019. un 2020. gadā;
- b) aprēķinā neiekļaut visu to enerģijas apjomu vai daļu no tā, kas pārdots izmantošanai rūpnieciskās darbībās, kuras uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā;
- c) atļaut 1. punktā noteiktajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas, īstenojot 14. panta 4. punktā, 14. panta 5. punkta b) apakšpunktā un 15. panta 1. līdz 6. punktā un 9. punktā paredzētās prasības, ir gūts enerģijas pārveides, sadales un pārvades sektoros, pie kā pieder arī efektīva centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūra;
- d) šā panta 1. punktā minētajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt izmērāmu un verificējamu enerģijas ietaupījumu, kas gūts ar atsevišķām darbībām, kuras īsteno kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā un pēc tam; un
- e) 1. punktā prasītajā enerģijas ietaupījumā neiekļaut verificējamu tās enerģijas daudzumu, kas saražota ēkās vai uz ēkām pašpatēriņam, ja pie tā noveduši politikas pasākumi, ar kuriem veicina atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju jaunuzstādīšanu.

3. Visi saskaņā ar 2. punktu izvēlētie varianti kopā nedrīkst pārsniegt 25 % no 1. punktā minētā enerģijas ietaupījuma apjoma. Dalībvalstis izvēlētos variantus un to ietekmi aprēķina katram 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajam periodam atsevišķi:

- a) lai aprēķinātu 1. punkta a) apakšpunktā minētajā periodā panākamo enerģijas ietaupījumu, dalībvalstis var izmantot 2. punkta a), b), c) un d) apakšpunktu;
- b) lai aprēķinātu 1. punkta b) apakšpunktā minētajā periodā panākamo enerģijas ietaupījumu, dalībvalstis var izmantot 2. punkta b), c), d) un e) apakšpunktu ar nosacījumu, ka d) punktā minētajām atsevišķajām darbībām būs verificējama un izmērāma ietekme arī pēc 2020. gada 31. decembra.

4. Pēc 2020. gada 31. decembra panāktos enerģijas ietaupījumus nevar ieskaitīt kumulatīvajā ietaupījuma apjomā, kas jāsasniedz periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka ietaupījumus, kas izriet no 7.a pantā, 7.b pantā un 20. panta 6. punktā minētajiem politikas pasākumiem, aprēķina saskaņā ar V pielikumu.

6. Dalībvalstis 1. punktā prasīto ietaupījumu apjomu panāk, vai nu izveidojot 7.a pantā minēto energoefektivitātes pienākuma shēmu, vai pieņemot 7.b pantā minētos alternatīvos pasākumus. Dalībvalstis energoefektivitātes pienākuma shēmu var kombinēt ar alternatīviem politikas pasākumiem.

7. Dalībvalstis pierāda, ka gadījumos, kad politikas pasākumu vai atsevišķu darbību ietekme pārklājas, nenotiek enerģijas ietaupījuma dubulta uzskaitē.";

4) Iekļauj šādu 7.a un 7.b pantu:

“7.a pants

Energoefektivitātes pienākuma shēmas

1. Ja dalībvalstis nolemj izmantot energoefektivitātes pienākuma shēmu, lai izpildītu savas saistības panākt 7. panta 1. punktā noteikto ietaupījumu apjomu, tās nodrošina, ka šā panta 2. punktā minētās atbildīgās puses, kas darbojas katras dalībvalsts teritorijā, neskarot 7. panta 2. punktu, izpilda 7. panta 1. punkta prasību par kumulatīvu enerģijas galapatēriņa ietaupījumu.

2. Dalībvalstis, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, izraugās atbildīgās puses no energosadales uzņēmumiem un/vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem, kuri darbojas to teritorijā, un to vidū var būt transportlīdzekļu degvielas izplatītāji vai transportlīdzekļu degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumi, kas darbojas to teritorijā. Pienākuma izpildei nepieciešamo enerģijas ietaupījumu apjomu dalībvalsts izraudzītās atbildīgās puses galalietotāju vidū panāk neatkarīgi no saskaņā ar 7. panta 1. punktu veiktā aprēķina, vai, ja dalībvalstis tā nolēmusi, ar sertificētiem ietaupījumiem, ko panākušas citas personas, kā izklāstīts 5. punkta b) apakšpunktā.

3. No katras atbildīgās puses prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu dalībvalstis izsaka vai nu kā enerģijas galapatēriņu, vai kā primārās enerģijas patēriņu. Prasītā enerģijas ietaupījumu apjoma izteikšanai izvēlēto metodi izmanto arī, lai aprēķinātu atbildīgo pušu deklarētos ietaupījumus. Piemēro IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus.

4. Dalībvalstis ievieš mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmu, saskaņā ar kuru tiek dokumentēti revidēta vismaz statistiski nozīmīga un reprezentatīva izlase no atbildīgo pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem Minēto mērīšanu, kontroli un verifikāciju veic neatkarīgi no atbildīgajām pusēm.

5. Energoefektivitātes pienākuma shēmas ietvaros dalībvalstis:

- a) to uzliktajos energotaupības pienākumos iestrādā prasības ar sociālu mērķi, piemēram, nosaka, ka daļa no energoefektivitātes pasākumiem prioritārā kārtā jāīsteno enerģētiskās nabadzības skartās mājsaimniecībās un sociālajās mājās;

- b) var atļaut atbildīgajām pusēm pienākumu izpildē ieskaitīt sertificētus enerģijas ietaupījumus, ko panākuši energopakalpojumu sniedzēji vai citas trešās puses, tostarp arī tad, ja atbildīgās puses pasākumus veicina ar citu valsts apstiprinātu struktūru vai publisko iestāžu starpniecību, un tas var notikt un var arī nenotikt oficiālu partnerību ietvaros un var būt kombinācijā ar citiem finansējuma avotiem. Ja dalībvalstis to atļauj, tad tās nodrošina, ka ir ieviests skaidrs, pārredzams un visiem tirgus dalībniekiem pieejams apstiprināšanas process, kura mērķis ir sertifikācijas izmaksu samazināšana;
- c) var atļaut atbildīgajām pusēm pienākumu izpildē ieskaitīt konkrētā gadā panāktus ietaupījumus, it kā tie īstenībā būtu panākti vai nu kādā no iepriekšējiem četriem gadiem vai kādā no nākamajiem trim gadiem, ar nosacījumu, ka netiek pārsniegts 7. panta 1. punktā minētā ietaupījumu perioda beigu termiņš.

6. Reizi gadā dalībvalstis publicē katras atbildīgās puses vai atbildīgo pušu apakš kategorijas panāktos enerģijas ietaupījumus, kā arī kopējos shēmā panāktos ietaupījumus.

7.b pants

Alternatīvi politikas pasākumi

1. Ja dalībvalstis nolēm izmantot alternatīvus politikas pasākumus, lai izpildītu savas saistības panākt 7. panta 1. punktā noteikto ietaupījumu apjomu, tās nodrošina, ka saskaņā ar 7. panta 1. punktu prasītos enerģijas ietaupījumus panāk no galalietotājiem.
2. Izstrādājot alternatīvus politikas pasākumus enerģijas ietaupījumu panākšanai, dalībvalstis ņem vērā, kā tie ietekmēs enerģētiskās nabadzības skartās mājāsaimniecības.
3. Attiecībā uz visiem pasākumiem, kas nav nodokļu pasākumi, dalībvalstis ievieš mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmu, saskaņā ar kuru tiek dokumentēti revidēta vismaz statistiski nozīmīga un reprezentatīva izlase no iesaistīto vai pilnvaroto pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem. Minēto mērīšanu, kontroli un verifikāciju veic neatkarīgi no iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm.";

5) direktīvas 9. pantu groza šādi:

- a) nosaukumu aizstāj ar šādu:

"Gāzes uzskaitē";

- b) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis nodrošina, lai dabasgāzes galalietotājiem, ciktāl tas ir tehniski iespējams, finansiāli saprātīgi un proporcionāli saistībā ar potenciālo enerģijas ietaupījumu, tiktu nodrošināti tādi individuāli skaitītāji par konkurētspējīgu cenu, kuri precīzi atspoguļo galalietotāja faktisko enerģijas patēriņu un sniedz informāciju par lietošanas faktisko ilgumu.";

c) panta 2. punktu groza šādi:

(i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Ja un tādā mērā, kā dalībvalstis īsteno viedās uzskaites sistēmas un ievieš dabasgāzes viedskaitītājus saskaņā ar Direktīvu 2009/73/EK.";

(ii) c) un (d) apakšpunktu svīturo;

d) panta 3. punktu svīturo;

6) iekļauj šādu 9.a pantu:

"9.a pants

Centralizētās siltumapgādes, centralizētās dzesēšanas un mājāsaimniecības karstā ūdens apgādes uzskaitē, dalītā uzskaitē un izmaksu sadalē

1. Dalībvalstis nodrošina, lai centralizētās siltumapgādes, centralizētās dzesēšanas un mājāsaimniecības karstā ūdens apgādes galalietotājiem par konkurētspējīgu cenu tiktu nodrošināti skaitītāji, kas precīzi atspoguļo galalietotāja faktiskos enerģijas patēriņus.

Ja ēkas siltumapgāde un dzesēšana vai apgāde ar karsto ūdeni tiek nodrošināta no centrālā avota, kas apkalpo vairākas ēkas, vai no centralizēta siltumapgādes vai dzesēšanas tīkla, tad siltuma vai karstā ūdens skaitītāju allaž uzstāda pie siltummaiņa vai piegādes punkta.

2. Daudzdzīvokļu ēkās un daudzfunkcionālās ēkās, kuru siltumapgāde un dzesēšana tiek nodrošināta no centrālā avota vai no centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas sistēmas, uzstāda individuālos skaitītājus, kas mēra siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas vai karstā ūdens patēriņu katrā ēkas vienībā.

Ja individuālu skaitītāju izmantošana nav tehniski iespējama vai nav rentabla, katrā ēkas vienībā siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas mērīšanai izmanto individuālus siltummaksas sadalītājus, ar kuriem mēra siltumenerģijas patēriņu katrā radiatorā, ja vien attiecīgā dalībvalsts nav pierādījusi, ka šādu siltummaksas sadalītāju uzstādīšana nebūtu rentabla. Tādos gadījumos var apsvērt alternatīvas rentablas metodes siltumenerģijas patēriņa uzskaitē. Katra dalībvalsts skaidri nosaka un publicē nosacījumus, pie kādiem to uzskata par tehniski neiespējamu vai nerentablu.

Jaunas ēkas, kas pieder pie pirmajā daļā minētajām ēkām, vai nozīmīgi atjaunotas (renovētas) ēkas, kā noteikts Direktīvā 2010/31/ES, vienmēr aprīko ar individuāliem skaitītājiem.

3. Ja siltumapgāde un dzesēšana daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālās ēkās tiek nodrošināta, izmantojot centralizētu siltumapgādi vai dzesēšanu, vai ja šādas ēkas galvenokārt izmanto savas koplietošanas apkures vai dzesēšanas sistēmas, dalībvalstis ievieš pārredzamus noteikumus par to, kā sadala izmaksas par siltumenerģijas, dzesēšanas enerģijas vai karstā ūdens patēriņu šādās ēkās, lai

nodrošinātu, ka pārredzami un precīzi tiek uzskaitīts individuālais patēriņš, tostarp šāds:

- a) karstais ūdens mājsaimecības vajadzībām;
- b) siltumenerģijas starojums no ēkas konstrukcijām un koplietošanas telpu apsildei vajadzīgā siltumenerģija (ja kāpņutelpas un gaiteni ir aprīkoti ar radiatoriem);
- c) dzīvokļu apsilde vai dzesēšana.

4. Šā panta nolūkā, sākot ar 2020. gada 1. janvāri, uzstāda attālināti nolasāmus skaitītājus un siltummaksas sadalītājus.

No 2027. gada 1. janvāra jau uzstādīti, bet attālināti nenolasāmi skaitītāji un siltummaksas sadalītāji tiek aprīkoti ar šo funkciju vai aizstāti ar attālināti nolasāmām ierīcēm, izņemot gadījumus, ja attiecīgā dalībvalsts ir pierādījusi, ka tas nav rentabli.”;

7) 10. pantu groza šādi:

- a) panta nosaukumu aizstāj ar šādu:

"Rēķinu informācija par gāzi";

- b) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ja galalietotājiem nav Direktīvā 2009/73/EK minēto viedskaitītāju, dalībvalstis līdz 2014. gada 31. decembrim nodrošina, lai rēķinu informācija par gāzi būtu precīza un balstīta faktiskajā patēriņā saskaņā ar VII pielikuma 1.1. punktu, kur tas ir tehniski iespējams un ekonomiski pamatots.";

- c) panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:"

"Saskaņā ar Direktīvu 2009/73/EK uzstādītie skaitītāji ļauj iegūt precīzu, faktiskajā patēriņā balstītu rēķinu informāciju. Dalībvalstis nodrošina, lai galalietotājiem būtu iespējams viegli piekļūt papildu informācijai par agrāko patēriņu detalizētu pašpārbaužu veikšanai.";

8) iekļauj šādu 10.a pantu:

“10.a pants

Siltumapgādes, dzesēšanas un mājsaimecības karstā ūdens apgādes rēķinu un patēriņa informācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem galapatērētājiem tiek sniegta precīza un uz faktisko patēriņu balstīta rēķinu un patēriņa informācija saskaņā ar VII a pielikuma 1. un 2. punktu, ja ir uzstādīti skaitītāji vai siltummaksas sadalītāji.

Šo pienākumu var izpildīt, izmantojot sistēmu, saskaņā ar kuru galalietotāji paši regulāri nolasa skaitītāja rādījumus un paziņo tos enerģijas piegādātājam, izņemot gadījumus, ja patēriņa uzskaitē ir dalīta saskaņā ar 9.a panta 2. punktu. Tikai tad, ja galalietotājs nav iesniedzis skaitītāja rādījumu par konkrētu apmaksas periodu, rēķinu izraksta, balstoties uz patēriņa aplēsi vai fiksētu likmi.

2. Dalībvalstis

- a) paredz, ka, ja ir pieejama informācija par galapatērētājiem izrakstītajiem enerģijas rēķiniem un agrāko patēriņu, to dara pieejamu galapatērētāja izraudzītam energopakalpojumu sniedzējam;
- b) nodrošina, lai galalietotājiem tiktu piedāvāta iespēja rēķinu informāciju un rēķinus saņemt elektroniskā formātā un lai tie pēc pieprasījuma saņemtu skaidru un viegli saprotamu skaidrojumu par rēķina sastādīšanu, it īpaši, ja rēķinu pamatā nav faktiskais patēriņš;
- c) nodrošina, lai visiem galapatērētājiem saskaņā ar VII pielikuma 3. punktu līdz ar rēķinu, kura pamatā ir faktiskais patēriņš, tiktu sniegta pienācīga informācija;
- d) var paredzēt, ka pēc galalietotāja pieprasījuma rēķina informācijas sniegšana nav uzskatāma par maksājuma pieprasījumu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka tiek piedāvāta elastīga kārtība faktisko maksājumu veikšanai.";

9) direktīvas 11. pantu groza šādi:

- a) panta nosaukumu aizstāj ar šādu:

"Maksa par piekļuvi gāzes uzskaites un rēķinu informācijai";

- b) panta 2. punktu svītro;

10) iekļauj šādu 11.a pantu:

"11.a pants

Maksa par piekļuvi siltumenerģijas un dzesēšanas enerģijas uzskaites un rēķinu informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, lai rēķinus un rēķinu informāciju par enerģijas patēriņu galalietotāji saņemtu bez maksas un lai galalietotāji pienācīgā veidā un bez maksas varētu piekļūt saviem patēriņa datiem.

2. Neatkarīgi no 1. punkta izmaksas, kas rodas, sagatavojot rēķinu informāciju par individuālo siltumenerģijas, dzesēšanas enerģijas patēriņu un karstā ūdens patēriņu daudzdzīvokļu ēkās saskaņā ar 9.a panta 2. punktu, sadala, ievērojot bezpeļņas principu. Izmaksas, kas rodas, ja šo uzdevumu uztic trešai personai, piemēram, pakalpojuma sniedzējam vai vietējam enerģijas piegādātājam, un kas ietver faktiskā individuālā patēriņa mērīšanas, sadales un uzskaites izmaksas šādās ēkās, var prasīt segt galapatērētājam, ciktāl šādas izmaksas ir pamatotas.";

- 11) direktīvas 15. pantu groza šādi:
- a) panta 5. punktu groza šādi:
 - (i) pirmo un otro daļu svītros;
 - (ii) trešo daļu aizstāj ar šādu:
"Pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori ievēro XII pielikumā noteiktās prasības.";
 - b) panta 8. punktu svītros;
- 12) direktīvas 23. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:
- "2. Pilnvaras pieņemt 22. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2017. gada 4. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.";
- 13) direktīvas 24. pantā pievieno šādu 12. punktu:
- "12. Komisija vēlākais līdz 2024. gada 28. februārim un pēc tam ik pēc pieciem gadiem izvērtē šo direktīvu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.";
- 14) pielikumus groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz **XXXX** [ierakstīt datumu – 12 mēneši pēc spēkā stāšanās dienas] izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsaucē.
2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus galvenos noteikumus tiesību aktos, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*